

ДОБРИ ЖОТЕВ
ЧОВЕКЪТ ЗРИТЕЛНА
ИЗМАМА

chitanka.info

Вървах из късни булеварди.
Вървах така, без път.
А нощ безмълвна, нощ безсънна
потопяше градът.

Такава нощ до днес поет
във стих не е описал.
Тежеше тя над тоя свет,
дълбока като мисъл.
Тежеше тя и сам безкраят,
затрепкал в светлини,
заспалата ни мисъл сякаш
събуждаше: „Стани!“

Помислих си, една мечта
напред ни тегли властно
и щастието на света
е толкоз близко, ясно.
Но всъщност, всичко ли е ясно?
Не, учи мъдростта,
че даже и в самата ясност
зрачи неяснота.
Но щом мечтата ни зове
напред към висините,
из пътя трябва умове,
да светят в тъмнините.

И закопнях да бъда с хора,
със тях до утре чак
да мислим заедно, да спорим!
И се запътих пак.
Пресякох пустия площад.
Към булеварда свърнах.
И сред покоя на нощта
с надежда се озърнах.

Но нигде никой, като в бездна
потънал бе светът,
безкрайната вселена звездна
кръжеше в своя път.
Отникъде ни звук, ни лъх.
Мълчеше ширинето.
Усецах само своя дъх
и ударите на сърцето.

Но нейде в булеварда татък
се чу далечен ек.
забавих ход и взрян в сумрака,
видях, върви човек.
Под електрическия стълб
за малко той се вестна
и както бе към мене с гръб,
познат субект, известен.
Мислител, философ изтъкнат,
красавец и сърцат,
сред учените той изпъкна,
макар и още млад.

Сподавих радостния вик,
подире му забързах.
Но коленете ми за миг
като че някой свърза.

Препънат, спрях. Сред мрачината,
подобно на мираж,
пред мен изникна Сатаната,
изправен като страж.
Макар това да ме смути,
аз почнах отдалече:
„Ах, Демоне, нима си ти?
Чудесно! Добър вечер!
По треста пътища незнайни,
през мрак и пустота,

появва сляпата случайност
ни води към целта.
Таз вечер мисли цял рояк
стълпиха се върху ми
и неусетно закопнях
да бъда с хора умни.

Човекът, що сега отмина,
е учен всепризнат...
Ела, ще станем с него трима
в задремалия град.
Ела!“ — задърпах го, а той
отвърна: „Остави ме!
Нещастнико щастлив, постой!
С кого ще бъдем трима?
За днешната човешка орис,
за утрешния ден
по-хубаво да поговорим
с носач обикновен.
А твоят учен всепризнат
не за това роден е!
Не, той е вехт подвижен рафт
за книги утвърдени.
Роден е той, за да доказва,
че тъмна е нощта.
До смърт да пази и опазва
опасени неща.
Да спори за безспорното
(за него то е спорно).
Да не оспорва спорното,
че счита го безспорно...“

Мефисто изведнъж замлъкна,
потиснат и студен,
замахна и довърши с мъка,
отвърнал се от мен:
„А ум във него виждаш ти

*и ученост голяма,
това, приятелю, прости,
е зрителна измама!“*

*Погледнах Демона в лицето,
втвърдено като сплав,
и мисъл парна ме в сърцето:
„Изглежда че е прав!“
Така помислих, но не щях
от гордост да призная.
Намръщих се, позамълчах
и възразих накрая:
„Да, учени с подобна слава
ги има, друже мой,
за тях не ти и възразявам,
за тях си прав, но той...
От своите собствени слова
ти малко се увличаш.
Говориш наизуст! Това
на клевета прилича.
Ела, ще го настигнем двама
и ти със него поспорì,
вникни в света на мисълта му,
пък после го кори!“*

*А Дяволът дойде до мен,
в очите ми надзърна,
усмихна се развеселен
и на шега отвърна:
„Съвсем напразно се тревожиш
за тоя мъж прочут.
На твое място бих отложил
един такъв диспут.
Но щом си предрешил, тогаз,
да тръгваме, поете!“
И тръгнахме, но в тоя час
вървежа ми се сплете.*

*Пред мене там... Не е възможно!
Какво е пък това?
Но той... Бълнувам ли, о боже,
той беше без глава!
Пред мене там на здрачен фон
(съмнение ни капка)
вървяха важно панталон,
балтон и мека шапка!*

*А Мефистофел проговори:
„Виж, туй е лично той!
Но как със него да поспорим?
Кажу, поете мой!“
Стоях безжизнен, онемял
и гледах как сред здрача
там оня, в миг уголемял,
пред нас достойно крачи.
Как меките ръце-ръкави
се люшкат във нощта
и как от стъпките корави
отеква пустота...*

*Очи разтърках: „Боже мой,
Мефисто ме обижда!
Това не може да е той —
така ми се привижда!“
Едвам продумах туй и мигом
отново онемях —
като вихрушка ме застигна
Мефистовият смях.
И оглуши ме тоя смех
над смешната ми драма,
над туй, че истината взех
за зрителна измама...*

*Не зная как, кога, не зная
поел бях пак на път,*

*а нощ безмълвна, нощ безсънна
потопяше градът.
Такава нощ до днес поет
във стих не е описал.
Тежеше тя над тоя свет,
дълбока като мисъл.
Тежеше тя и сам безкрая,
затрепкал в светлини,
заспалата ни мисъл сякаш
събуждаше: „Стани!“*

*Обзе ме скръб и самота
и сам си проговорих:
„Защо ли тъкмо през нощта
заспиват всички хора?“
И не разбрах кога, безшумен,
дошъл от дълъг път,
над улици, къщи и друми
просветнал бе денят.*

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.